

101

D

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

بانک مقالات ایران

مرکز دانش و مقالات

علمی و پژوهشی و

سئوالات آزمونها

www.edub.ir

صبح جمعه

۱۳۹۵/۱۳/۶

دفترچه شماره (۱)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

دکتر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.

امام خمینی (ره)

آزمون ورودی

دوره دکتری (نیمه متمرکز) داخل - سال ۱۳۹۶

رشته امتحانی زبان و ادبیات فارسی (کد ۲۱۰۱)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (کلیات ادبی، تاریخ ادبیات، دستور، عروض و قافیه، نقد و نظریه های ادبی معاصر) - متون نظم و نثر - زبان عربی - متون نظم - متون نثر - بلاغت	۱۰۰	۱	۱۰۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

اسفندماه - سال ۱۳۹۵

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش الکترونیکی و ... پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متغییرن براین مقررات رفتار می شود.

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَاحِ وَالْأَثَقُ فِي التَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَقْهُومِ أَوْ التَّعْرِيبِ (۱ - ۹)

۱- ﴿ وَ أَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴾:

۱) آنها را با رحمت خود داخل صالحان قرار دادیم!

۲) آنان را بجهت رحمت خودمان از صالحین قرار دادیم!

۳) آنان را در رحمت خود در آوردیم که آنان از صالحان هستند!

۴) آنها را در رحمت خودمان وارد کردیم که آنها همان صالحان هستند!

۲- « وَ فِي اللَّهِ لِكُلِّ سَعَةٍ وَ لِكُلِّ عَلَى الْوَالِي حَقٌّ بِقَدَرِ مَا يُصْلِحُهُ! »:

۱) در مورد خدا برای همه وسعتی هست و همگی حقی بر گردن والی دارند به مقداری که امور آنها سر و سامان گیرد!

۲) برای هر یک از آنان نزد خدا گشایشی است و هر یک را بر والی حقی هست به مقداری که امور آنها را سامان دهد!

۳) برای هر وسعت و گشایش نزد خدا امکانی هست و برای هر والی حقی هست به اندازه‌ای که کارش را به اصلاح آورد!

۴) در راه خدا وسعت و گستردگی وجود دارد و برای همه حقی بر دوش والیان قرار داده‌اند به اندازه‌ای که کارشان را به اصلاح آورد!

۳- « الْحَرِيَّةُ الشَّخْصِيَّةُ تَعْبَرُ عَنْ تَحَرُّرِ الْإِنْسَانِ فِي سُلُوكِهِ الْخَاصِّ مِنْ مُخْتَلَفِ أَلْوَانِ الضُّفْطِ وَ التَّحْدِيدِ، وَ أَنَّهُ يَمْلِكُ إِرَادَتَهُ وَفَقاً لِرَغْبَاتِهِ الْخَاصَّةِ! »:

۱) آزادیهای شخصی بیانگر آزادی فرد است در اعمال خود از هر گونه فشار و محدودیت، چه انسان برحسب خواست خود حاکم بر اراده خویش است!

۲) آزادیهای فردی رهایی انسان را می‌خواهد از هر گونه فشار و محدودیت در روشهای ویژه خود، و اینکه وی طبق خواسته‌های خویش مالکیت اراده خود را احرار کند!

۳) آزادی شخصی رهایی انسان را تأمین می‌کند از هر نوع فشار و محدودیت در روشهای خاص خویش، چه او برطبق تمایلات ویژه خود مالک اراده خویش است!

۴) آزادی فردی بیانگر رهایی انسان است از هر گونه فشار و محدودیت در رفتار خاص خود، و اینکه او بر وفق تمایلات خاص خویش حاکم بر اراده خود می‌باشد!

- ۴- « إذا كان حظي الهجر منكم و لم يكن بَعَادَ، فذاك الهجر عندي هو الوصل! »:
- (۱) إذا كان نصيبی منكم الهجر لا أبالي بالوصل، فالبعد خير لي!
  - (۲) إن هجرتُموني و لم يكن البعاد، كان ذلك الهجر هو نفس الوصل!
  - (۳) إن لم يكن نصيبی من هجرکم هو الوصل، فلا فرق لي بين القرب و البعد!
  - (۴) إذا ترکتم حظي و هجرتُم، فلا تبعُدون مِنّي، لأنّ الهجر و الوصل سیان عندي!
- ۵- « أ لم تعلمی أسماء، ويحك أنّی خلقتُ أمينا لا أخون أمينا! »:
- (۱) ای اسماء؛ هان که آگاه نیستی من امین هستم و در حق کسی که از من ایمن باشد خیانت نمی‌ورزم!
  - (۲) وای بر تو ای اسماء؛ که نمی‌دانی من امین هستم و در مورد کسی که از من امان گرفته خیانت نمی‌کنم!
  - (۳) آیا نمی‌دانی ای اسماء؛ که من را امین زاده‌اند و هیچگاه نسبت به کسی که امان داده‌ام خیانت نمی‌ورزم!
  - (۴) ای اسماء؛ وای بر تو، آیا ندانسته‌ای که من را امین زاده‌اند و به کسی که از من در امان باشد خیانت نمی‌کنم!
- ۶- « إذا قلّ مال المرء قلّ صديقه و فارقه ذاك التحنّ و الودّ! ». عین غیر المناسب لمفهوم البيت:
- (۱) إنّي أقیم إلى الزّوّاء أعرها إن الحبيب إلى الإخوان ذو مال!
  - (۲) استغن أو مُت، و لا یغررک نو نسب من ابن عمّ و لا عمّ و لا خال!
  - (۳) چو مالت کاست از مهرت بکاهند زیانت بهر سود خویش خواهند!
  - (۴) یا دشمن من چو دوست بسیار نشست یا دوست نشایدم دگر بار نشست!
- ۷- « و إذا لم تجد من النَّاس كفوا ذات خير، تمّت الموت بعلا! ». يتکلم البيت عن .....
- (۱) بیان ترس از مرگ! آرزوی مرگ را زشت شمرن!
  - (۲) وصف نابسانی زمانه! مرگ را فریب دهنده بشمار آورن!
- ۸- « هنگامی که خداوند خواست این نشئه انسانی را کمال بخشد تمام حقایق عالم را به او اعطا کرد! »:
- (۱) لما أراد الله کمال النّشأة الإنسانیة هذه أعطاها جميع حقائق العالم!
  - (۲) عندما أراد الله الکمال لهذه النّشأة الإنسانیة وهب لها الحقائق في العالم کلّها!
  - (۳) إذا وقعت الإرادة الإلهیة على إکمال هذه النّشأة الإنسانیة ألهمها کلّ الحقائق في العالم!
  - (۴) حين وقعت إرادة الإلهیة على إکمال النّشأة الإنسانیة هذه أعطاها حقائق العالم جميعها!
- ۹- « هر چیزی که تحصیل معرفت و ایمان به خدا بر آن متوقف باشد، تحصیل آن واجب و ضروری است! »:
- (۱) کلّ ما یوصل الإنسان إلى المعرفة و الإیمان، یجب أن یُحصل علیه!
  - (۲) کلّ شيء یبلغ الإنسان معرفة الله و الإیمان به، یجب تحصیله ضروراً!
  - (۳) کلّ شيء یرتبط به المعرفة و ایمان الله، ضروريّ تحصیله على الإنسان!
  - (۴) کلّ ما یتوقف علیه المعرفة و الإیمان بالله، یكون تحصیله ضرورياً و واجباً!

■ ■ عین الصحيح في التشكيل (١٠ و ١١)

١٠- عین الخطأ:

- (١) المرءُ المُسلمُ البريءُ من الخيانة،
- (٢) يَنْتَظِرُ مِنَ اللَّهِ إِحْدَى الْحُسَيْنِ، إِمَّا ذَا عِيَّ اللَّهِ،
- (٣) فَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لَهُ، وَ إِمَّا رِزْقَ اللَّهِ،
- (٤) فَإِذَا هُوَ نُوْ أَهْلٍ وَ مَالٍ، وَ مَعَهُ دِينُهُ وَ حَسْبُهُ!

١١- عین الخطأ:

- (١) الْقَمَرُ أَجْمَلُ الْكَوَاكِبِ صُورَةً وَ أَيْبَنُهَا مَنْظَرًا وَ أَسْهَلُهَا رَصْدًا،
- (٢) وَ أَكْبَرُهَا فِي رَأْيِ الْغَنِيبِ بَعْدَ الشَّمْسِ جُرْمًا، وَ هُوَ سَيَّارٌ كُرُوْبِيٌّ،
- (٣) أَصْغَرُ مِنَ الْأَرْضِ بِحَوْثِ تِسْعٍ وَ أَرْبَعِينَ مَرَّةً. انْفَصَلَ مِنْهَا زَمَنُ الثَّكْوِينِ،
- (٤) وَ صَارَ تَابِعًا لَهَا، طَائِفًا حَوْلَهَا، مُسْتَبْدًا نُورُهُ مِنَ الشَّمْسِ مِثْلَهَا!

■ ■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (١٢ - ١٥)

١٢- ﴿ وَ جَاؤُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴾:

- (١) يَبْكُونَ: مجرد ثلاثي - معتل و ناقص (إعلاله بالإسكان) / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، فاعله ضمير الواو البارز و الجملة فعلية و حال و صاحب الحال ضمير « هم » و عاملها فعل « جَاؤُوا »
- (٢) عِشَاءً: جامد (غير مصدر) - نكرة - معرب - ممدود - ممنوع من الصرف / ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب و متعلقه فعل « جَاؤُوا »
- (٣) جَاؤُوا: للغائبين - معتل و أجوف (إعلاله بالقلب) و كذلك مهموز اللام / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
- (٤) أبا: اسم من الأسماء الخمسة و الملازمة للإضافة - مفرد مذكر - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب بالالف

۱۳- « كم من أكلة منعت أكلات! »:

(۱) كم: اسم غير متصرف (خبرية) - كناية للعدد - نكرة - مبني على السكون / مبتدأ و مرفوع محلاً، و الجملة اسمية

(۲) أكلات: جمع سالم للمؤنث - مشتق و اسم الهيئة - نكرة - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب بالكسرة

(۳) أكلة: مفرد مؤنث - جامد و اسم أو مصدر المرة - نكرة - معرب / تمييز مفرد للمميز « كم » الاستفهامية و مجرور بحرف « من » الزائدة

(۴) منعت: ماضٍ - للغائبة - صحيح و سالم - متعدي - مبني على الفتح / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره « هي » و الجملة فعلية و نعت للمنعت « أكلة »

۱۴- « إن ينقطع منك الرجاء فإنه سيقى عليك الحزن ما بقي الدهر! »:

(۱) الرجاء: مفرد مذكر - جامد - معرب بآل - معرب - ممنوع - منصرف / فاعل و مرفوع

(۲) ينقطع: مضارع - مزيد ثلاثي (من باب انفعال) - متعدي / فعل شرط و مجزوم و فاعله « الرجاء »

(۳) يبقى: للغائب - معتل و ناقص (إعلاله بالإسكان و القلب) / فعل جواب شرط و مجزوم، فاعله « الحزن » و الجملة فعلية

(۴) بقي: ماضٍ - مجرد ثلاثي - متعدي / فعل و فاعله « الدهر » و الجملة فعلية و مصدر مؤول، و مفعول فيه تقديره « مدة بقاء الدهر »

۱۵- « كنت من كريتي أفر إليهم فهم كريتي، فأين الفرار! »:

(۱) الفرار: اسم - مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبهة - معرب بآل - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مبتدأ مؤخر و مرفوع، و الجملة اسمية

(۲) أين: اسم غير متصرف من الأسماء الملازمة للإضافة و من أدوات الاستفهام / ظرف أو مفعول فيه للمكان و متعلقه محذوف، و شبه الجملة خبر مقدم و مرفوع محلاً

(۳) كنت: مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (إعلاله بال حذف) - مبني على السكون / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه ضمير التاء، و خبره شبه الجملة « من كرية »

(۴) أفر: مضارع - للمتكلم وحده - صحيح و مضاعف (إدغامه واجب) / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره « أنا » و الجملة فعلية و خبر « كان » و رابطها الضمير المستتر

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٦-٢٠)

١٦- عین «قد» بمعنى التقليل:

- (١) الأعمار قد يطول سنوات و لكن التخریب يتم في لحظة!
  - (٢) قد خلت هذه القرية من سكانها، فأصبحت لا زرع فيها!
  - (٣) أخبرت بأنه قد وصلت الطالبات و قد تصل الأستاذة!
  - (٤) واجهت في الطريق كرة، فقد أرى صبايا لاعبين!
- ١٧- « اشترك في التصويت ..... ». عین الخطأ للفراغ:

- (١) إشتاعشرة ألف ناخبة!
- (٢) أحدعشر ألفا من الناخبين!
- (٣) إشتاعشر ألفا من الناخبات!
- (٤) إحدى عشرة ناخبة و ألف ناخب!

١٨- عین الصحيح في المبنى للمجهول:

- (١) ألهاكن التكاثر حتى زرتن مقابركن ← ألهين حتى زيرت مقابركن!
- (٢) ألهاكم التكاثر حتى زرتم مقابرکم ← ألهيتم حتى زارت مقابرکم!
- (٣) ألهاهم التكاثر حتى زاروا مقابرهم ← ألهيتم حتى زاروا مقابرهم!
- (٤) ألهاننا التكاثر حتى زرنا مقابرنا ← ألهينا حتى زيرت مقابرنا!

١٩- عین النعت المسيبي:

- (١) وفر سمع لم يفقه الواعية!
- (٢) القرآن أنيق الظاهر و عميق الباطن!
- (٣) إن الخطايا خيل شمس حمل عليها أهلها!
- (٤) أيها الناس المجتمعة أبدانهم، فطعمكم يطمع فيكم الأعداء!

٢٠- عین الصحيح في المفعول لأجله:

- (١) أعرضنا عن إبتياح ما لا يلزمنا إتحازا لأموالنا!
- (٢) طالعت هذا الكتاب و جمعت آراء مؤلفه إفادة منه!
- (٣) إنها صادقة في عملها و قولها، فأحترمها حبًا لخلقها!
- (٤) بادرنّا بتهينة السلاح الحديث إحاطة العدو اللدود بنا!

- ۲۱- مفهوم این بیت، بر کدام گزینه تکیه دارد؟
 پریشان شود گل به باد سحر
 (۱) حال باید نه قال
 (۲) عشق باید نه هوس
 (۳) کشش باید نه کوشش
 (۴) عنایت باید نه عبادت
- ۲۲- مفهوم این بیت، مؤید کدام عبارت است؟
 هر کس که دید روی تو بوسید چشم من
 (۱) دل پیرو راه دیده است.
 (۲) نگاه یا نظر متفاوت است.
 (۳) دبدار نخست تحسین برانگیز است.
 (۴) یک نظر برای عاشق شدن کافی است.
- ۲۳- مفهوم این بیت، بر کدام گزینه تکیه دارد؟
 سینه گو شعله آتشکده فارس بکش
 (۱) آه و اشک
 (۲) سوز و ساز
 (۳) سوز و شوق
 (۴) موج و توفان
- ۲۴- کدام گزینه، از این بیت در یافت می‌شود؟
 دامن مفشان از من خاکی که پس از من
 (۱) نظر عاشق با خداست.
 (۲) عشق همواره برجاست.
 (۳) هوس از عشق جداست.
 (۴) شور شیدایی هویداست.
- ۲۵- کدام عبارت، متناسب با معنی این بیت است؟
 تا بو که دست در کمر او توان زدن
 (۱) گنجینه وصال از غم ملامت است.
 (۲) راه وصال از خون عاشقان رنگین است
 (۳) گل وصال با خار ملامت هم نشین است
 (۴) آن را که آرزوی وصال است پیوسته آشفته حال است.
- ۲۶- این بیت، خواهان چیست؟
 خود باش آنس خود مطلب کس که پیل را
 (۱) تکیه بر سرمایه خویش
 (۲) دیگران را ناچیز انگاشتن
 (۳) خویش خویش را شناختن
 (۴) از خود به دیگری نپرداختن
- ۲۷- مفهوم این بیت، بر کدام مورد تکیه دارد؟
 بر محک کعبه گو جنس بلال آمد به رنگ
 (۱) طواف دل
 (۲) کفرستیزی
 (۳) اخلاص عمل
 (۴) آزمون الهی
- ۲۸- کدام بیت در تقاضای نیست؟
 (۱) ضمیر من امیر آب حیوان
 (۲) نه نظم من به بیت کس مزور
 (۳) من اندر گنج و دوان بر سر گنج
 (۴) نه پیش من دواوین است و اشعار
- نه هیزم که نشکافدش جز تبر
 کاری که کرد دیده من بی‌نظر کرد
 دیده‌گو آب رخ دجله بغداد ببر
 زین در نتواند که برد باد غبارم
 در خون دل نشسته چو یاقوت احمریم
- زبان من شبان واد ایمن
 نه عقد من به در کس مزین
 مگس در گلشن و عنقا به گلخن
 نه عیسی را عقابیر است و هاوین

- ۲۹- مفهوم این بیت، کسب آزادی را به کدام مورد مشروط می‌داند؟
 چو در میدان آزادی سواریش آرزو کردی
 (۱) بر هوای نفس چیره گشتن
 (۲) خردمندانه ترک آرزو کردن
 (۳) بر مرکب استطاعت سوار بودن
 (۴) مردانه قدم در میدان نهادن
- ۳۰- مضمون کدام بیت، تنبیهی است؟
 (۱) فلک تا نشکند پشت دوتایی
 (۲) جهان هندوست تا رخت نگیرد
 (۳) بلی تا با منت خوش بود یک چند
 (۴) لباسی پوش چون خورشید و چون ماه
- ۳۱- کدام مطلب از مفهوم این بیت، دریافت می‌شود؟
 اگر خطت کمر بندد به خونم
 (۱) گوش به فرمان بودن
 (۲) پیوسته در راه بودن
 (۳) مرگ را آرزو کردن
 (۴) دشمن را دوست انگاشتن
- ۳۲- کدام بیت، یادآور آیتی قرآنی است؟
 (۱) کسی کو سیم و زر ترکیب سازد
 (۲) نریزد ابر پی توفیر دریا
 (۳) جهانسوزی بد است و جورسازی
 (۴) در آن خدمت که یارش ساز می‌کرد
- ۳۳- کدام مطلب از مفهوم این بیت دریافت می‌شود؟
 درآمد مرد را بخشنده دارد
 (۱) جود بذل موجودی است.
 (۲) جود مقدم بر موجود است.
 (۳) ارزش موجودی به جود است.
 (۴) لازمه جود، موجودی است.
- ۳۴- کدام بیت، برگرفته از حدیث نبوی نیست؟
 (۱) رحمت او سابق است از قهر او
 (۲) جمع کن خود را جماعت رحمت است
 (۳) چون که بی این شرب کم داری بکون
 (۴) نه بگفته است آن سراج آمتان
- ۳۵- کدام بیت به معنی آیه شریفه «و ما بعد الحق الا الضلال» نزدیک است؟
 (۱) جان همام جانپ قبطلی شده
 (۲) کهر با هم هست و مغناطیس هست
 (۳) آن یکی چون نیست با اختیار یار
 (۴) گر تو نشناسی کسی را از ظلام
- ۳۶- کدام گزینه از معنی این بیت دریافت می‌شود؟
 آن که زرق او خوش آید مر ترا
 (۱) مراتب اولیاء حق متفاوت است.
 (۲) اولیاء حق را با دورویی کار نیست.
 (۳) خداوند اولیاء خود را یاس می‌دارد.
 (۴) اولیاء حق احساس را بر عقل بر نمی‌گزینند.
- سر آمال بودی گوی و پای عقل چو گانش
 (۲) خردمندانه ترک آرزو کردن
 (۴) مردانه قدم در میدان نهادن
- به کس ندهد یکی جو مومیایی
 مگیرش سست تا سختت نگیرد
 حدیث بود با من خوشتر از فند
 که باشد تا تو باشی با تو همراه
- نیایی نقطه‌وار از خط بروم
 (۲) پیوسته در راه بودن
 (۴) دشمن را دوست انگاشتن
- قیامت را کجا ترتیب سازد
 نه بی‌باران شود دریا مهتا
 ترا به، گر رعیت را نوازی
 مکافاتش یکی ده باز می‌کرد
- زمین تا در نیارد بر نیارد
 (۲) جود مقدم بر موجود است.
 (۴) لازمه جود، موجودی است.
- سابقی خواهی برو سابق بچو
 تا توانم با تو گفتن آنچه هست
 چون ز ابراری جدا وز یشربون
 این جهان و آن جهان را ضرتان
- جان همام جانپ قبطلی شده
 (۲) کهر با هم هست و مغناطیس هست
 (۳) آن یکی چون نیست با اختیار یار
 (۴) گر تو نشناسی کسی را از ظلام
- آن ولیّ توست نه خاص خدا
 (۲) اولیاء حق را با دورویی کار نیست.
 (۴) اولیاء حق احساس را بر عقل بر نمی‌گزینند.

- ۳۷- در این بیت، شاعر از چه سخن می‌گوید؟
 اجر اعمال صالح بنده از ابادیت غیر ممنون باد
 (۱) نعمت بی‌کران و پاداش بی‌پایان
 (۲) دستانی بخشنده و پاداشی متقابل
 (۳) عنایتی بی‌علت و پاداشی معنوی
 (۴) لطفی بی‌منت و پاداشی بی‌حساب
- ۳۸- مفهوم این بیت گویای حال کیست؟
 سیلاب نیستی را سر در وجود من نه
 (۱) تارک دنیا
 (۲) روان‌پریش
 (۳) خیال‌اندیش
 (۴) ملول از جهان
- ۳۹- کدام مطلب از مفهوم این بیت، دریافت می‌شود؟
 مرغ پرنده اگر در قفسی پیر شود
 (۱) ترک عادت
 (۲) همچنان طبع فراموش نکند پروازش
 (۳) نفرت از زندان
 (۴) بی‌خبر از گذشت زمان
- ۴۰- کدام مطلب از مفهوم این بیت دریافت می‌شود؟
 شیراز در نیسته است از کاروان ولیکن
 (۱) کمند عشق گسستی نیست.
 (۲) عاشق را توان رفتن نیست.
 (۳) خو گری کم از عاشقی نیست.
 (۴) ما را در جمع عاشقان راه نیست.
- ۴۱- کدام عبارت مکمل این مصراع است؟
 بذل روحی فیک امر هین
 (۱) خود چه باشد در کف حاتم درم
 (۲) تا چو شمع از سر بسوزم تا قدم
 (۳) خواهی اکنون عدل کن خواهی ستم
 (۴) عشق و مستوری نمی‌آمزد به هم
- ۴۲- مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟
 (۱) چو دولت نباشد سپهر بلند
 (۲) چه پاری کند مغر و جوشنم
 (۳) سعادت به بخشایش داور است
 (۴) چو ننوان بر افلاک دست آختن
- ۴۳- مفهوم این بیت بر کدام مورد تکیه دارد؟
 نه هر آدمیزاده از دد به است
 (۱) فضیلت در نیکی است.
 (۲) که دد ز آدمیزاده بد به است
 (۳) حیوان تربیت شدنی است.
 (۴) آدمی دستخوش تباهی است.
- ۴۴- کدام مطلب از مفهوم این بیت دریافت می‌شود؟
 کوا پای خاطر بر آمد به سنگ
 (۱) خاطر خطیر را غم نیست.
 (۲) عاشق را پروای بدنامی نیست.
 (۳) نازکدل را از شکست چاره نیست.
 (۴) عاشق را توان خویشتن‌داری نیست.
- نیندیشد از شیشه نام و ننگ

- ۴۵- مفهوم این بیت بر کدام مطلب تکیه دارد؟
 (۱) بخشنده را هرگز پشیمانی نیست.
 (۲) هرگز از بخشش پشیمان مباش.
 (۳) ببخش پیش از آن که پشیمان شوی.
 (۴) اگر امروز نبخشی فردا نخواهی توانست که ببخشی.
- ۴۶- «زلفت به ذیل تجاوز پوشاندن» معادل است با .....
 (۱) از خطا درگذشتن
 (۲) امید بخشایش داشتن
 (۳) به لغزش بی‌توجه بودن
 (۴) نادیده را دیده انگاشتن
- ۴۷- «هرگب عزیمت را تنگ برکشیدن» یعنی .....
 (۱) عنان در کشیدن
 (۲) در مضیقه افتادن
 (۳) سخت شتاب کردن
 (۴) آماده حرکت شدن
- ۴۸- «دست استحواذ یافتن» یعنی .....
 (۱) چیره شدن
 (۲) تردید کردن
 (۳) خیره ماندن
 (۴) دریغ خوردن
- ۴۹- «دیبای معلم بر حیوان لا یعلم» متناسب است با .....
 (۱) جنونی وافر و کلامی فاخر
 (۲) سرایی ناخوش و ایوانی متفش
 (۳) ابلهی سمن را خلعتی تمین در بر
 (۴) مرکب تازی در زیر و قصب مصری بر سر
- ۵۰- مفهوم «دوران با خبر در حضور و نزدیکان بی‌بصر دور» کدام مورد را می‌ستاید؟
 (۱) آگاهی و بینش
 (۲) دانایی و دریافت
 (۳) تأمل و تدبیر
 (۴) حکمت و کاردانی
- ۵۱- «آن که مراد خاطر یاران بر مصالح خویش مقدم دارد» چگونه انسانی است؟
 (۱) ریاکار
 (۲) اینارگر
 (۳) فرصت‌طلب
 (۴) آینده‌نگر
- ۵۲- توصیف این جمله «راحت عاجل به تشویش محنت آجل منقّص کردن خلاف رای خردمندان است.» چیست؟
 (۱) گذشت زمان را فراموش کردن
 (۲) حال را بر گذشته ترجیح دادن
 (۳) از لذت‌های آنی سود بردن
 (۴) درنگ را بر شتاب ترجیح دادن
- ۵۳- تکیه این عبارت «ملک از خردمندان جمال‌گیرد و دین از پرهیزگاران کمال یابد» بر کدام مورد است؟
 (۱) کرامت انسانی
 (۲) دانایی و نقوی
 (۳) نیک اندیشی و زیبایی
 (۴) برتری جویی و رشد معنوی
- ۵۴- مفهوم این جمله «اصحاب حزم گناه ظاهر را عقوبت مستور و جرم مستور را عقوبت ظاهر جایز نشمرند.» خواهان چیست؟
 (۱) ترجیح عفو بر کیفر
 (۲) پرهیز از پرده دری
 (۳) کیفری متناسب با جرم
 (۴) پیشگیری از وقوع جرم
- ۵۵- کدام گزینه از مفهوم عبارت زیر دریافت می‌شود؟
 «آن کس که دار بازی کند اگر دوستان در آن موافقت نکنند به هیچ تأویل آن را بر دشمنایگی حمل نتوان کرد.»
 (۱) دوستی ناکردن نشان دشمنی نیست.
 (۲) همراهی با دوستان دلیل همیاری نیست.
 (۳) لازمه دوستی، همراهی در همه کاری نیست.
 (۴) عنوان دشمن به دوست دادن سزاوار نیست.

- ۵۶- کدام گزینه از مفهوم این جمله «شبه نفس و غلبه شهوت و استیلاي نهضت مرا در این ورطه افکنند» دریافت نمی‌شود؟
- (۱) آزمندی (۲) خودپرستی
(۳) آرزومندی (۴) امیال نفسانی
- ۵۷- کدام مورد می‌تواند جانشین نقطه چین شود؟ با دوستان در آنچه فراغ دل ایشان را شاید ..... نیکو ننماید.
- (۱) تحمل نمودن (۲) زندهار خواستن
(۳) ممانعت ورزیدن (۴) مضایقت پیوستن
- ۵۸- «تُرّهات اصحاب اغراض اگر چه موجز باشد به تدریج مایه گیرد و تدارک صورت نبندد» متناسب است با:
- (۱) آتش جای خود را خود باز می‌کند (۲) آتش چو بر افروخت بسوزد تر و خشک
(۳) آتش اگر چه اندک است حقیر نباید داشت (۴) آتش نشانیدن و اخگر گذاشتن کار خردمندان نیست.
- ۵۹- «جانب تمالک و تماسک را بی‌رعایت گذاشتن» یعنی .....
- (۱) خویشننداری نکردن (۲) پرده شرم دریدن
(۳) جانب دوستان گرفتن (۴) حقوق دیگری ضایع ناکردن
- ۶۰- کدام گزینه به مفهوم عبارت «مقدّر اقوات قوت را علت زندگانی کرده است و هرگز معلول از علت جدا نگردد.» نزدیک‌تر است؟
- (۱) تا جان هست توان نیز هست (۲) گشایش به فضل است نه تلاش
(۳) آدمی به روزی رسان زنده است نه به روزی (۴) با مذهبی یگویی که روزی مقرر است
- ۶۱- مفهوم این جمله «جهانیان را به اظهار توزّع سغبه زرق کردن.» در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) تجمل (۲) تملّق
(۳) تنوّق (۴) تصنع
- ۶۲- مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
- (۱) ظاهر و باطن به رعایت حقوق صحبت واداشتن (۲) عقد موالات و مواخات واهی گردانیدن
(۳) درن عداوت به صافی محبت با یکدیگر بدل کردن (۴) در مجال تیسر و مضیق تعبیر یکدیگر را دستگیر بودن
- ۶۳- «لن یصلح العمار ما افسد الدهر» بر روی مدعیان زدن) کنایه از کدام مورد است؟
- (۱) ناممکن را ممکن کردن (۲) دفع فاسد به افسد کردن
(۳) امید بیهوده در سر پروردن (۴) ادعای واهی را درست پنداشتن
- ۶۴- مفهوم «مؤن حشر و چریک و ائقال و زواید عوارضات را از جایی مرتفع کردن» به کدام مورد اشاره دارد؟
- (۱) بر ساکنان آنجا رحمت آوردن (۲) به مردم آنجا وعد و وعید دادن
(۳) گرانجانی را به سبکیایی بدل کردن (۴) جنگ را در آنجا متوقف کردن
- ۶۵- مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
- (۱) کاس حرب را کاسه چرب دانستن (۲) زخم رماح را لثم ملاح شناختن
(۳) شب زفاف را روز مصاف پنداشتن (۴) نواله حسام را پیاله مدام انگاشتن
- ۶۶- «آب حیات او را در آبار بوار بند کردند» یعنی .....
- (۱) تحقیر کردند (۲) در چاه افکندند
(۳) به زندان فرستادند (۴) جان او را گرفتند

- ۶۷- در این جمله «هامون از ازدحام کتاب با هضاب سرافرازی کرد.» سخن از چیست؟
 (۱) هزینه بالا
 (۲) سپاهی انبوه
 (۳) کشته فراوان
 (۴) کرانه دوردست
- ۶۸- کدام گزینه غلط است؟
 (۱) تهلیل: لا اله الا الله گفتن
 (۲) تصلیه: صلی الله علیه و آله گفتن
 (۳) تسمیت: بسم الله الرحمن الرحیم گفتن
 (۴) حواله: لا حول و لا قوة الا بالله گفتن
- ۶۹- کدام مورد می‌تواند جانشین نقطه چین شود؟ باید که باطن طلب تحقیق کند و از رسوم معرض باشد که .....
 هرگز به تحقیق نرسد.
 (۱) هر که در میان خلق علامت شود.
 (۲) هر که حجاب ربوبیت برگیرد.
 (۳) هر که اندر مقامات فانی نگردد.
 (۴) هر که به ظاهر چیزها بسته کار باشد.
- ۷۰- در عبارت «از آثار ربیع رباع گلزار شد و دیار دثار انوار و ازهار در سر گرفت.»، کدام کلمه جمع نیست؟
 (۱) دیار
 (۲) دثار
 (۳) رباع
 (۴) ازهار
- ۷۱- در کدام گزینه، «چه» مفهوم تساوی دارد؟
 (۱) شنیدی چه گفت آن پسندیده‌خوی
 (۲) بر این خوان یغما چه دشمن چه دوست
 (۳) من آن چه شرط بلاغ است یا تو می‌گویم
 (۴) چه جای راحت و امن است دهر پر نکبت
- ۷۲- در کدام گزینه «باء» مقابله هست؟
 (۱) این قفل یا کلید دگر باز می‌شود.
 (۲) فرهاد کوه غم را یا جان نمی‌فروشد.
 (۳) با شیر اندرون شد و با جان به در رود
 (۴) خوش آن شبها که با افسانه میلی داشتی
- ۷۳- در کدام بیت، جمله مؤول به مصدر به کار رفته است؟
 (۱) پزشکی که باشد به تن دردمند
 (۲) که مرد ار چه بر ساحل است ای رفیق
 (۳) آن که دایم هوس سوختن ما می‌کرد
 (۴) دوست نزدیک‌تر از من به من است
- ۷۴- در کدام عبارت، آثار ترجمه لفظی آشکارتر است؟
 (۱) بیقین نتیجه نماز به میزان حضور قلب نمازگزار است.
 (۲) بدرستی که از نماز تو برای تو نتیجه‌ای نیست جز به مقدار حضور قلب تو در نماز
 (۳) همانا از نمازت برای تو نتیجه‌ای نیست جز آن مقدار که در آن حضور قلب داشته‌ای
 (۴) همانا نماز تو برای تو نتیجه‌ای ندارد جز آن مقدار که در آن حضور قلب داشته‌ای
- ۷۵- کدام شاعر، در حکمت و فلسفه اشتهاار داشته است؟
 (۱) رودکی
 (۲) شهید بلخی
 (۳) مخمدی گرگانی
 (۴) خبازی نیشابوری
- ۷۶- موضوع کدام اثر ناصر خسرو تاویلات اوست؟
 (۱) وجه دین
 (۲) خوان اخوان
 (۳) جامع الحکمتین
 (۴) زاد المسافرین

- ۷۷- کدام متن فارسی، براساس طهارة الأعراق این مسکویه تألیف شده است؟
 (۱) قابوسنامه
 (۲) سیاست نامه
 (۳) اخلاق ناصری
 (۴) معراج السعاده
- ۷۸- کدام شاعر، شیعه مذهب و ستایشگر بزرگان شیعه است؟
 (۱) جامی
 (۲) بیدل
 (۳) ابن حاتم
 (۴) سیف اسفرنگ
- ۷۹- سبک سخن سرایی سعدی، در کدام بیت نمود دارد؟
 (۱) نماز شام قیامت به هوش باز آید
 (۲) چه قمار خانه رفتم همه پاکباز دیدم
 (۳) بهین گلی که مرا بشکفتد از آن، این است
 (۴) بیابان و شب تاریک و با من بخت من همره
- ۸۰- کدام ترکیب، مطابق ذوق و سلیقه شاعران عصر صفوی است؟
 (۱) گل قالی
 (۲) پرگار وجود
 (۳) برگ بی‌برگی
 (۴) باد فروردین
- ۸۱- فرهنگ و جغرافیای منطقه‌ای، در اثر کدام نویسنده نمود بارزتری دارد؟
 (۱) صادق هدایت
 (۲) هوشنگ گلشیری
 (۳) محمود دولت آبادی
 (۴) محمدعلی جمال‌زاده
- ۸۲- «مناقب اوحید الدین کرمانی» را، کدام اسناد تصحیح و چاپ کرده است؟
 (۱) محمد معین
 (۲) هانری کربن
 (۳) جلال الدین همایی
 (۴) بدیع‌الزمان فروزانفر
- ۸۳- کدام کتاب، کشف الایات و کشف الکلمات مثنوی مولوی است؟
 (۱) کلید گنجینه
 (۲) آسمان‌های دگر
 (۳) فرهنگ آفتاب
 (۴) از دریا به دریا
- ۸۴- در مبحث نظریه ادبی، کدام توضیح در باب تفسیرشناسی درست است؟
 (۱) بر آثار گذشته تأکید دارد.
 (۲) بر مبنای ایدئولوژی پیش می‌رود.
 (۳) اجزای متن را بر کلی واحد منطبق نمی‌سازد.
 (۴) از دیدگاه تفسیرشناسی آثار ادبی نمی‌توانند التقاطی، ناقص و دارای تناقض درونی باشند.
- ۸۵- از دیدگاه نظریه ادبی، کدام توضیح درباره سنت درست است؟
 (۱) مشروعیتی دارد مطابق با منطق
 (۲) بستر مبارزه و گسستگی و محرومیت است.
 (۳) گفتگویی است پویا میان گذشته و حال و آینده
 (۴) مایه وحدت است و گذشته و حال و آینده را به یکدیگر پیوند می‌زند.

۸۶- کدام عبارت، دریاب این بیت «قلم را آن زبان نبود که سر عشق گوید باز و رای حدّ تقریر است شرح آرزو مندی» درست است؟

- (۱) تذیل
(۲) تکمیل
(۳) ایضاح
(۴) اعتراض

۸۷- کدام مورد، هم وزن این مصراع «به حسن و خلق و وفا کس به یار ما نرسد» است؟

- (۱) هوای کوی تو از سر نمی‌رود حالی
(۲) دیو چو بیرون رود فرشته درآید
(۳) ظلّ ممدود خم زلف توأم بر سر باد
(۴) گوی توفیق و کرامت در میان افکنده‌اند

۸۸- در آغاز کدام مصراع، زحاف خرب اجرا شده است؟

- (۱) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب
(۲) بگذار نا بگیریم چون ابر در بهاران
(۳) مرا به خیر تو امید نیست شر مرسان
(۴) نفس خروس بگرفت که نوبتی بخواند

۸۹- در قافیه کدام بیت، حرف قید به کار رفته است؟

- (۱) هر که آمد عمارتی نو ساخت
(۲) شنیدم که می‌گفت و باران دمع
(۳) عمر برف است و آفتاب تموز
(۴) نوبهار آمد و آورد گل و باسمن
رفت و منزل به دیگری پرداخت
فرو می‌دویدش به عارض چو شمع
اندکی ماند و خواجه غره هنوز
باغ همچون تبت و راغ به سان عدنا

۹۰- این بیت «تو شهی و کشور جان ترا تو مهی و جان جهان ترا ز ره گرم چه زبان ترا که نظر به حال گدا کنی» از کدام بحر است؟

- (۱) وافر
(۲) بسیط
(۳) کامل
(۴) طویل

۹۱- در کدام بیت استعاره مکنیه هست؟

- (۱) ای کسه بر چرخ ایمنی زنهار
(۲) آب در جوی عدل گشت گلاب
(۳) چو بیژن به نزدیک هومان رسید
(۴) یکی درخت گل اندر فضای خلوت ماست
تکیه بر آب کرده‌ای هشدار
نوش در کام ظلم شد آفبون
یکی آهنی کوه جوشنده دید
که سروهای چمن پیش قامتش پستند

۹۲- کدام ویژگی‌های بلاغی در این بیت «خامان ره نرفته چه دانند ذوق عشق دریا دلی بجوی دلیری سرآمدی» هست؟

- (۱) مجاز - جمع
(۲) جمع - التفات
(۳) کنایه - اختصاص
(۴) تنسیق صفات - مجاز

۹۳- در این بیت: «زلف دلداز چو زتار همی فرماید برو ای شیخ که شد بر تن ما خرقه حرام» کدام صنعت بدیعی به کار رفته است؟

- (۱) توجیه
(۲) استتباع
(۳) حسن تعلیل
(۴) مذهب کلامی

۹۴- با توجه به این بیت: «نه ربیبی بجز حکمتش مردمی را نه عیبی بجز همتش برتری را»، گزینه درست کدام است؟

- (۱) جناس - ازدواج
(۲) جناس - اسلوب الحکیم
(۳) تعریض - مدح شبیه به ذم
(۴) مدح شبیه به ذم - ترصیع

۹۵- کدام گزینه در باب این بیت: «شاخ بنفشه بر سر زانو نهاده سر ماننده مخالف بوسهل زوزنی»، درست است؟

- (۱) کنایه - توسیم
(۲) توسیم - توشیح
(۳) توشیح - استعاره مکنیه
(۴) استعاره مکنیه - اشتقاق

۹۶- در کدام گزینه، مجاز به کار رفته است؟

- (۱) ربگ آمو و درشتیهای او
(۲) برآن نلمه بنهاد خسرو نگین
(۳) گل مراد تو آنکه نقاب بگشاید
(۴) می‌دهد نه چرخ و چار ارکان گواه

۹۷- در بیت «صحبث حور نخواهم که بود عین قصور یادآور کدام تناسب پنهان است؟

- (۱) حورا / عین
(۲) حورا / غین
(۳) حور / قصور
(۴) عین / قصور

۹۸- در کدام بیت، شیوه وصل و غرض آن، با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) سرم برقت و زمانی به سر نرفت این کار
(۲) بخواه جان و دل از بنده و روان بستان
(۳) کاروان رفت و تو در راه کمینگاه به خواب
(۴) به خواب نیز نمی‌بینمش چه جای وصال

۹۹- کدام بیت، افاده معنی حصر می‌کند؟

- (۱) که رسنم منم کم مماناد نام
(۲) من ترک وصال نو نگویم
(۳) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست
(۴) تو خود ای گوهر یکدانه کجایی آخر

۱۰۰- در کدام بیت «غرا» غرض ثانوی پرسش است؟

- (۱) پسندیده است بازهد عمار و بوذر
(۲) صفت چند گویی زشمشاد و لاله
(۳) اگر لاله پر نور شد چون ستاره
(۴) تو با هوش و رای از نکو محضران چون

- کند مدح محمود مرعصری را
رخ چون مه و زلفک عنبری را
چرا زو نپذرفت صورتگری را
همی برنگیری نکو محضری را

